

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 889/1923.

Aviz oficial.

Ținerea Sinodului eparhial din Arad, care conform normelor în vigoare, avea să fie convocat pe Duminica Tomii a. c., fiind Preasfinția Sa Domnul Episcop diecezan convalescent, se amână până la alt termin.

Ceece prin aceasta aducem la cunoștința Onor. domni deputați, spre știre și orientare. Arad, la 15/28 Martie 1923.

Din încredințarea Preasf. Sale
Domnului Episcop diecezan:

Mihaiu Păcățian,
protopop, ases. ref. cons.

Nr. 890/1923.

Aviz oficios.

Adunarea generală a fondului diecezan preoțesc, care în sensul dispoziției §-lui 39 din statutele fondului ar fi să se întrunească în Sâmbăta naintea de Duminica Tomii, din a. c., nu se va ține la acest dat, ci se va amâna până la alt termin, fiind P. S. Sa Părintele nostru Episcop diecezan în convalescență.

Ceece comunicăm On. Preoțimi diecezane spre știre și orientare.

Arad, 15/28 Martie 1923.

Din încredințarea P. S. Sale
Domnului Episcop:

Mihaiu Păcățian,
protopop, ases. ref. cons.

Ziua învierii.

(m. p.) Luminata zi a învierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos este sărbătoarea cea mai frumoasă și mai însemnată dintre toate sărbătorile. Este praznicul praznicelor, sărbătoarea sărbătorilor „care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ânsa“.

Sunetul clopotelor, frumoasele cântări bisericesti, soarele cu aerul proaspăt de primăvară, munții și dealurile cu bogatele păduri, câmpiile mănoase cu sămănaturile de toamnă și primăvară, grădinile cu pomii și arborii înmuguriți și muta înviere a naturii cu taina puterilor nevăzute, pare că toate au îmbrăcat astăzi haină de sărbătoare și veselie și pare toate ne strigă cu bucurie: „Hristos a înviat“!

Razele luminate ale învierii, ne-au luminat mintea, ne-au deschis și înălțat sufletul. Astăzi ne simțim mai aproape de Dumnezeu, de nemurire.

„Acum toate de lumină s'au umplut, și cerul și pământul, și cele de desub; deci să sârbeze toată făptura învierea lui Hristos întru carea s'a întărit“. (Can. Paștilor.)

Nașterea Domnului este sărbătoarea inoirii firii omenești; iar învierea Domnului este sărbătoarea inoirii credinței și convingerii în nemurire și rasplata după moarte.

Lucrarea mântuirii noastre începută prin Nașterea Domnului, astăzi s'a îndeplinit prin învierea Domnului, care cu moartea pre moarte, călcând, celor din mormânturi viață le-a dăruit și a mântuit pre oameni de frica morții. „Prăznuim a morții omorâre, a Iadului sfărâmare, a altei vieți vecinice începătură“. (Can. Paștilor.)

M. Hristos, prin învierea sa din morți, ne-a încredințat, că nu este moarte vecinică; că viața noastră se continuă și dincolo de mormânt.

„Eu sum învierea și viața, cel ce crede întru mine, de va și muri, va fiu viu“.

M. Hristos, prin învierea sa din morți ne-a încredințat, că după moarte iarăși vom vedea pre iubiții noștri răposați. Orfanii vor vedea pe părinți, părinții pre fii, văduvele pre soții lor și fiecare după faptele sale va lua

resplata cuvenită; cel păcătos — pedeapsă; cel gonit pentru dreptate — mărire; cel nedreptățit — dreptate.

„Feriți sunt cei gonți pentru dreptate, că acela este împărăția cerurilor“.

„Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri“. (Mateia 5, 10, 12).

Credința în nemurire nobilitează viața, sfințește suferințele și vindecă ranele inimii.

Credința în viața vecinică și în răsplata binelui, ne-a dat pe sfinții apostoli și mucenici, cari pentru credința și dragostea lui Dumnezeu și a deaproapelui au suferit de bună voie moarte de martir; ne-au dat pre mecenășii, cari și-au jertfit avutul și rodul ostănelor pentru binele obstesc.

Această credință și convingere creștinească a însuflețit pe soldatul român, ca să aducă suprema jertfă de sânge pentru înfăptuirea idealului nostru național, pentru Tron și patrie.

Această credință și convingere ne îndeamnă să purtăm mai multă grijă de suflet, decât de trup după cuvintele M. Hristos, care ne zice: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte se vor adăuga vouă“. (Mateiu 6, 33:) pentru că: „Ce va folosi omului de va dobândi lumea toată și î-și va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său“. (Mateiu 16, 26).

Credința în nemurire și în rasplata faptelor după moarte formează fondul vieții noastre morale și este izvorul culturii, progresului, ordinii, păcii și bunăvoinii între oameni. Unde nu este viață morală, acolo dominează egoismul, disordinea, anarhia, desfrânarea și mizeria, cari sfârșesc cu prăbușire totală.

M. Hristos prin patima sa pe Cruce ne-a învățat, că mântuirea și fericirea ni-o putem dobândi numai prin jertfă; iar prin învierea sa din morți ne-a încredințat, că adevărul nu se poate ucide.

Fericirea sau nefericirea vieții noastre vremelnice și vecinice este depusă în mâinile noastre, a fiecăruia și depinde dela faptele noastre bune sau rele, dela împlinirea sau neîmplinirea poruncilor lui Dumnezeu.

Deci să împlinim și noi poruncile lui Dumnezeu, precum a împlinit și el mântuirea

noastră prin patima sa pe Cruce și să deschidem lui Hristos mintea și sufletul, precum a deschis și el noua ușile raiului prin învierea sa din morți.

Să iubim pre Dumnezeu din tot cugetul și sufletul nostru, precum ne-a iubit și el pre noi și să iubim pe deaproapele nostru, ca pre noi înșine și iubirea aceasta să nu rămână a vorbelor, ci să fie a faptelor, căci numai aceasta iubire sinceră, tradusă în fapte va putea realiza dreptatea și echilibrul social pace și bunăînțelegerea dintre diferitele clase sociale. Fără această iubire nu se pot rezolvi chestiile sociale spre îndestulirea tuturor, ori cât de bune legi s'ar aduce, pentru că îndreptarea trebuie să emaneze din lăuntru; iar nu din afară. Pacea și îndestulirea sufletească va aduce cu sine și pacea externă între oameni.

Ziua învierii este sărbătoarea iubirii lui Dumnezeu către oameni. Deci fiecare deosebit și toți laolaltă să căutăm a ne face vrednici de această iubire dumnezeiască apropiindu-ne tot mai mult cu sufletul de Hristos, izvorul mântuirii noastre.

„Să ne apropiem cei purtători de lumină la Hristos celce a ieșit din mormânt, ca un mire și împreună să sărbăm cu iubitoarele de sărbare cete, paștile lui Dumnezeu cele mântuitoare“. (Can. Paștilor).

Christos a înviat.

Cântare de învingere ruptă din adâncul sufletului creștinătății, răsună de pe buzele creștinilor „Cristos a înviat!“

Azi creștinul adevărat cuprins de fiorul vieții, a cărei biruință o prăznuim, este stăpânit de o nouă viață.

Viața Mântuitorului Isus, care cu moarte călcând, din morți a înviat, pătrunde ființa sufletului, luminat de credință și-l trezește la adevărata viață.

Zadarnică este învierea Mântuitorului, pentru aceia întru al căror suflet El n'a înviat și în a căror inimă El nu trăește. Pentru-că Cristos pentru aceea a murit și înviat, petru-ca și cei morți prin El să învieze.

*

În Istoria evanghelică Invierea Domnului, este nu numai minunea cea mare, minunea

minunilor, dar este faptul istoric care a confirmat în mod strălucit, desăvârșit și absolut Dumnezeirea lui Iisus Christos. Este faptul, istoric care a adevărit că trimiterea sa în lume, și sălășluirea sa între noi, a fost dumnezească; și a risipit astfel toată îndoiala și toată nedumirirea. Prin ea Iisus Christos se arată Dumnezeu, întru mărire; săvârșește biruința asupra păcatului și a morții, și ne face părtași mântuirii cele dorite și mult așteptate. Prin ea s'a dovedit că s'a împlinit toată dreptatea; că ne-am împăcat cu Dumnezeu, și că am revenit iarăși în mila și darul său, dela care ne depărtase păcatul. Prin ea în fine păcatul s'a zdrobit și s'a pierdut, moartea s'a omorât și noi am înviat, întrând într'o viață nouă, după voia cea sfântă a lui Dumnezeu.

*

Astfel fiind Învierea Domnului, ea face parte esențială din economia dumnezească pentru mântuirea noastră. Pentru aceea a fost prezisă de profeți, a fost cântată de David în psalmii săi, și dorită de toți bărbații cei drepti, pioși și sfinți ai teocrației în Israil; căci toți aceștia au trăit cu credința și nădejdea mântuirii, prin Christos Dumnezeu. Toți aceștia se hrăneau cu hrana duhovnicească a credinței, întru așteptarea îndeplinirii făgăduinței date de Dumnezeu; și ei toți, inspirați de Duhul cel sfânt, au descris-o în toate amănuntele, văzând-o cu ochii minții, căci erau luminați cu lumină dumnezească.

Dar dacă de toți acești bărbați drepti și sfinți minunea dumnezească a Învierii Domnului, arătarea lui Dumnezeu întru mărire, este numai prezisă și preînchipuită, și este văzută de ei numai cu ochii minții, așa cum Dumnezeu i-a învrednicit pe ei să o poată vedea, după a lor credință și după inima lor curată și sfântă, nu tot astfel este ea pentru noi. La plinirea vremii, istoria evanghelică ne învață că Învierea Domnului este minunea cea mare dumnezească care s'a săvârșit și a fost văzută de toți, cu ochii trupului. Istoria evanghelică ne spune că toți cei ce au fost în Ierusalim, au fost martori ai Învierii Domnului din morți; atât cei ce au crezut întru El, cât și cei ce nu au crezut. Cei dintâi au prea mărit minunea și cuprinși de bucurie mare s'au închinat și au preamărit pe cel ce înviase, iar cei ce n'au vrut să creadă în Christos, au rămas fără glas și fără cuvânt. Aceștia neputând tăgădui faptul, au căutat în necredința și răutatea lor să-l acopere, și s'au silit din toate puterile să amenințe și să îngrozească pe toți nu mai vorbi despre El.

*

Învierea Domnului așa dar la bărbații cei drepti și sfinți, cari au trăit sub legea cea veche, este așteptarea mult dorită, întru care credeau și sperau; iar în revelațiunea evanghelică, este împlinirea acestei dorințe mult așteptate. Aci este faptul real împlinit, văzut și mărturisit de toți. Este faptul adevărat Dumnezeirea lui Iisus Christos, atunci când toți acei ce-l urmase și crezuse întru El, se aflau întru desnădăjduire, îi umple de bucurie și credință și desăvârșește astfel mântuirea noastră. Ne întărește pe toți întru această credință, singura prin care ne facem părtași mântuirii, crezând adecă că cu adevărat Christos a înviat și prin El s'a adus mântuirea neamului omenesc.

Pentru aceasta, alta, cu desăvârșire alta, este însemnătatea și puterea minunei Învierii Domnului în revelațiunea evanghelică. Aci ea este piatra unghiulară și temelie pe care se întemeiază și se zidește întregul edificiu al învățături despre mântuirea noastră. Este temelie pe care se zidește întreaga Biserică a lui Iisus Christos.

*

Moartea înseamnă durere, — întunec. Învierea din potrivă înseamnă bucurie, — viață — lumină. De aceea învierea lui Iisus e marea bucurie a creștinilor. Pe deoparte, fiindcă religiunea creștină e întemeiată și statornică definitiv pentru toate veacurile, iar pe de altă parte, fiindcă ni se dă credința în nemurirea sufletului, — în învierea morților. Ce ar fi de noi creștinii, fără această credință? Cum am considera noi viața aceasta pământească și cum am utiliza-o?...

Creștinii se salută între ei cu „Christos a înviat,” și cu răspunsul „adevărat a înviat!” Și se vor saluta așa până la sfârșitul veacurilor, fiindcă învierea Mântuitorului înseamnă chemarea noastră la altă viață; la o viață nouă pe temelii de dreptate, de bunătate, de milă. Înseamnă lumina noastră și frăția între oameni. Înseamnă stabilirea împărăției lui Dumnezeu pe temelii sfintelor învățături, împărăție nouă de însuși Iisus Christos! Împărăția aceasta va fi a celor săraci, acelor blânzi, acelor întristați, acelor flămânzi de dreptate, acelor făcători de pace și acelor prizonieri.

Să strigăm și noi din toată inima și cu toată credința: „Christos a înviat!” Și conștiinți de rostul credinței noastre să răspundem cu toată țaria: „adevărat a înviat!”

LA PAȘTI.

*Prin pomi e ciripit și cânt,
Văzduhu-i plin de-un roșu soare
Și călciile 'n cer și pe pământ.
Răsulful cald al primăverii
Aduș-a zilele 'nvierii.*

*Și cât e de frumos în sat!
Creștinii vin tăcuți din vale
Și doi de se 'ntâlnesc 'n cale
Iși zic: Hristos a înviat!
Și râde-atâta sărbătoare
Din chipul lor cel ars de soare.*

*Și-un vânt de abea clătinitor
Șoptește din văzduh cuvinte:
— E glasul celor din morminte
E șgomotul sburdării lor!
Și pomii frunțile-și scoboară
Cu duhul sfânt prin aer zboară.*

*E liniște. Și din altar
Cântarea 'n stihuri repetate
Departa până 'n văi străbate —
Și clopotele cântă rar:
Ah, Doamne! Să le-auzi din vale
Cum râd a drag și plâng a jale!*

*Biserica pe deal mai sus,
E plină astăzi de lumină.
Că, 'ntreaga lume este plină
De-acelaș gând, din cer adus:
In fapta noastră ni e soarta
Și viața este tot, nu moartea.*

*Pe deal se suie 'n cetișor
Neveste tinere și fete,
Bătrâni cu iarna vieții 'n plete:
Și 'n cet, în urma tuturor
Vezi șovăind câte o bătrână
Cu micul ei nepot de mână.*

*Ah, iar în minte mi-a venit
Tu, mama micilor copile!
Eu știu că și 'n aceste zile
Tu plângi pe-al tău copil dorit!
La zâmbet cerul azi ne chiamă
Sânt Paștile! Nu plânge mamă!*

George Coșbuc.

Conferință

ținută cu ocaziunea întrunirii „Cercului religios Mândruloc” în comuna Miniș, prin preotul Iancu Ștefanuț.

Fraților noștri!

Intrunindu-ne noi, preoțimea, astăzi aici în cercul religios, pentru mângâierea și edificarea voastră sufletească, recunoaștem și simțim că nu ne-am face pe deplin datorița noastră, dacă n'am descoperi și umbra carea întunecă viața poporului nostru și în consecință, sau în urmare și a noastră.

O rană adâncă roade la temelia vieții noastre, un dezastru ne amenință cu surpare, dacă nu vom căuta remedierea, sau vindecarea răului care s'a încuibat în sânul neamului nostru, chiar din ușurința și din vina noastră.

A-ți cetit în ziare și în cărți, a-ți auzit din gura oamenilor cu carte și mai cu multă învățătură, că moartea infantilă, sau a copiilor sugaci, seceră în țara noastră sute de mii de copii mici. Aceasta e o adevărată nenorocire pe trupul neamului, pentru că dacă și nu sporim normal — și nu sporim din păcatele noastre, — apoi și din aceea ce producem 50% ne ia moartea.

Din date statistice s'a constatat, că România, vechiul regat, avea o mortalitate infantilă de 50%, adică dacă în România de ieri nașterile au fost de 300.000 de copii, în vârsta de alăptare mureau 150.000 de copii. Acum, fiindcă țara e de două ori așa de mare nașterile e natural, sau ar fi natural să se dubleze, adică vor fi 600.000 de copii, dar tot atunci mortalitatea infantilă, sau a copiilor sugaci va fi de 300.000 de suflete nevinovate, spre cea mai mare pagubă a țării și a neamului.

Chiar dacă am avea un nou războiu, nici acela nu na-ar aduce așa mari pierderi ca mortalitatea copiilor noștri cari mor din nepăsarea și nepriceperea părinților, din greșeli făcute în alegerea hranei, din greșeli făcute în metodele de alăptare și de creștere și din greșeli făcute în timpul căldurilor de vară. Toate acestea contribuiesc în măsura cea mai mare la mortalitatea copiilor noștri și în felul acesta stânjenesc și împiedecă înmulțirea și întărirea neamului nostru.

Am zis că în locul prim cauza mortalității infantile e nepăsarea și nepriceperea părinților. Așa este. Cu cât părinții vor fi mai luminați, cu mai multe cunoștințe, cu atât mai multă dragoste vor avea pentru copilul cu care i-a dăruit Dumnezeu. Aceștia vor înțelege și vor simți că nu pentru plăcerile trușești au încheiat căsătoria lor, ci mai mult și mai vărtos, ca să împlinesc porunca Domnului care a zis: „creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți pe dânsul”, iar în sens, sau înțeles patriotic, ca să con-

tinul firul familiei tale și, în consecință a neamului tău. Asemenea părinți mai luminați pun mai multă grijă pentru creșterea copiilor lor, în inimile lor e mai mare dragoste pentru comoara de carea au fost învredniciți.

Că oamenii și popoarele cu o cultură mai înaintată, adecă popoarele mai cu multă învățătură pun mai mare preț pe creșterea copiilor, iarăș statisticele ne-o învederează. În Franța, Italia, Spania, Belgia mortalitatea infantilă e numai de 15—17%, în țările scandinave, în Anglia, Elveția mortalitatea micilor copilași ccade la 12%, iar în Norvegia, țara fericită, mortalitatea sugarcilor e numai de 9%, adecă acolo dintre 100 de sugaci mor anual numai nouă. În toate acestea țări populația e pe o treaptă mai înaltă de cultură și înțeleg perfect carea este datorința părinților și care este menirea omului.

Omul, copilul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Biserica prin botez l-a spălat de păcatul strămoșesc și l-a închinat lui Dumnezeu. De aci nainte nu este numai al tău, mamă și tată, ci mai este și alui Dumnezeu, o comoară scumpă de carea tu ai răspundere.

„Prorocul Eliseu s'a dus odată cu niște copii să taie lemne lângă râul Iordanului. Tăind ei lemne, toporul unuia din aceștia iese din coadă și sare în apă. Atunci el zice lui Eliseu: „Ah, Domnul meu, era împrumutat!“ Dacă ar fi fost al lui, nu i-ar fi părut așa de rău (2 Imp. C.)

O mamă stă și coase. Într'un dulap sunt unele cărți cari nu mai sunt de trebuință. Copilul ia câte una și începe să mâzgălească. Dar între acelea e și o carte împrumutată. Copilul o ia și pe aceea, dar mama sare și i-o smulge din mână: Nu, mami, că nu e a noastră. Iată cu ce grijă se poartă omul cu lucrul altuia.*) Gânditu-v'ăți voi vreodată, că copilășul, sau fetița nu e numai a voastră, ci și a lui Dumnezeu care vi-a dat-o și că păcătuiți atunci când nu grijiți destul de bine de aceasta comoară.

Natural că în cadrele, sau cuprinsul vorbirii mele de astăzi nu mă pot estinde asupra tuturor amănunțelor cari ar trebui observate și ținute ca celea zece porunci, totuș în liniamente generale voi aminti unele reguli de cari ori-care mamă va trebui să țină seamă.

Ca rasa noastră, adecă neamul nostru să poată avea sănătate în oasele lui, neapărat ne îndatorează la alăptarea maternă, adecă mama să alăpteze copilul ei și nu doica și să nu aplicăm alăptarea artificială carea e prea metodică și uu e cu puțință la oameni fără cunoștințe și fără mijloace materiale.

„În antichitate, în timpurile de demult, atât la Greci, cât și la Romani era obligativitate morală, ca mamele singure să-și alăpteze copiii și numai când străbunii noștri au ajuns la declin și decadință, numai atunci apar doicele sclave, pentru care faptă au fost mustrate cu aspre cuvinte de I. Augustin și

de Sf Ioan Gură de Aur. Germanii și chiar barbarii socotesc că e o crimă a încredința copilul unei doici.

În țările sălbatice și puțin civilizate nici nu se discută ce va face mama când va avea copilul, dacă-l va alăpta sau nu. În China nici azi nu se cunoaște doica, sau biberonul. Femeile arabe, turce alăptează purtând copiii pe spinare.

În timpul renașterii mamele se îmbogățesc și odată cu bogăția slăbește instinctul datoriei de mamă, copilul este încredințat doicei. De aci începe să apară marea mortalitate la copii, care ajunge enormă în secolul al XVIII în Franța, după anii 1700.**)

Aceleași păcate la noi astăzi, la pătura cultă, iar la țărani noștri nepriceperea și neștiința. Construcția unui copil sugaci nu e perfectă, sau nu e desăvârșită și așa fiind, stomacul lui nu poate mistui de cât laptele mamei care conține hrana cea mai potrivită pentru fragedul trup al copilului. Greșesc de moarte dar mamele cari tind micuților lor mâncări altele decât sânul lor. Eu, ca preot, am văzut chinurile în cari se sbăteau micii copilași pentru-că mama le-a întins o bucată de plăcintă cu brânză, ori o bucată de carne de porc, sau de altceva. N'a mai fost mântuire, ci lacrimile părinților și a-le mele i-au petrecut la locul veșniciei. Până nu se ivesc dinții, până atunci copilul nu poate primi alta hrană, decât numai sânul mamei.

O altă recerintă esențială este, ca micul cetățean zilnic să capete o baie, sau o caldă de 37 de graduri până la jumătate de an, iar copil zilnic spălat tot în baie eu săpun, ca să-l ferim de solzi cari fac atât de mult rău micilor copilași și atâta rușine mamei. Baia recrează copilul și a-ți observat și voi cum se simte de bine copilul în baie, iar scos de acolo, îmbrăcat în rufe curate și înfășat, însă cu mâinile libere, sau slobode, nu mai torturați copiii voștri înfășându-i cu mâni cu tot, ca pe niște mumii. Părul șters curat, în cameră nu se va mai pune nici o bonetă, sau ceapță în cap; iar încât privește curățenia, aceasta trebuie observată cu cea mai mare stricteță, cât și curățenia culcușului care nu poate fi din puf, sau pene, pentru că în acestea se fac gropi și adeseori osândiți prin aceasta copiii voștri, ca să rămână cocoșați, sau gâbi, ci acel culcuș va fi din saltea, sau dricală de paie, sau din iarbă de mare, ținând drept corpul copilului. Scutecele odată folosite, nu mai pot fi întrebuițate, pentru-că udate de copil, rămân săruri pe ele, cari iritează frageda pele a copiilor.

În timp de vară nu dați micuților voștri poame, pentru-că acestea cauzează disenterie; iar îmbrăcăminte lor să fie ușoară, capul mai bine gol decât cu bonetă, cum am văzut pe unii părinți punându-le în dricul verii micuților în cap qonetă, sau ceapță de bumbac, ori de lână, care le înfierbântă capul și înfierbântă capul și împedecă evaporarea.

*) Noțiuni de igienă infantilă și de puericultură de Doctor Marla Economu.

*) „Isus vă chiamă“ de pr. T. Popescu.

Acestea reguli dacă le veți observa, copiii voștri nu se vor îmbolnăvi și vor rămâne sănătoși, ca să vă puteți bucura de ei și să nutriți speranța, ca la bătrânețe să aveți o proptă credincioasă de carea să vă răzâmați neputințele bătrânețelor.

Nu uitați, că ori-ce copil este tot odată și un capital social, de care și de brațele căruia societatea și neamul are trebuință. Ajungând fiecare copil la etate de tânăr și bărbat, are chemare și datorință ca cu puterile lui să contribuie la adunarea bunurilor pământești de cari omenimea nu se poate lipsi, pentru că dela căderea protopărinților noștri în păcat, noi suntem osândiți ca „*cu sudoarea feței noastre să ne câștigăm pâinea noastră cea de toate zilele*“. Cine nu grijește nu grijește de sănătatea acestui capital social, care este copilul, mai apoi tânărul și bărbatul, acela păcătuiește contra societății omenești.

Negrijind de sănătatea copiilor noștri, păcătuim contra datorințelor noastre patriotice, pentru că scăzând populația, ne vor lipsi fiii apărători ai patriei. Eu așa cred și cu mine, de sigur, toți fiii neamului cu adevărate sentimente patriotice sunt convinși în inimile lor, că nimeni nu mai dorește trecutul de robia milenară în carea s'a stors de stăpânitorii și apărătorii noștri de ieri — alaltăieri toată vlaga poporului nostru. Numai trăind noi liberi, toți fiii neamului împreună, ne vom putea desvolta și progresa, ca să ne împlinim misiunea pe acestea plaiuri, în aceasta pompoasă și grandioasă grădină în carea ne-a așezat divul și nemuritorul strămoș al nostru, marele Trăian Împlinind noi datorințele noastre cu privire la îngrijirea și creșterea copiilor noștri, împlinim tot odată porunca Mântuitorului Christos: „*creșteți și vă înmulțiți umpleți pământul și-l stăpâniți pre dăusul*“ și ne-a îndatorat la iubirea copiilor prin cuvintele sale: „*Lăsați pruncii să vină la mine, că unora ca acestora este împărăția cerințelor*“.

Să se umple inimile voastre de dragoste pentru micuții voștri copilași, pentru că ei sunt razele cari trezesc speranțele cari vor lumina calea viitorului acestui neam și a-le lor brațe oțelite vor perpetua România-Mare!

Raportor.

Paștile la Ierusalim.

Numai gândul de a petrece Paștele la Ierusalim, de a urmări pas cu pas marea dramă sfântă a Patimilor, ne exaltează pe noi Europenii.

Pentru toți, aceasta însemnează comemorarea celei mai mari date a omenirii și încă în ce cadru, cu ce figurație, cu ce entuziasm și evlavie! Visăm de o reinviere triumfătoare a trecutului în jurul divinului Inviat! Paștile la Ierusalim. Aceste cuvinte numai, întocmai ca clopotele mari de catedrale trase cu toată puterea, ne umplu urechile cu o imensă vibrație sonoră și ne escită închipuirea. Ni se pare că

numai acolo, în orașul profetilor lângă Golgota, marea solemnitate a creștinătății poate îmbrăca întreaga ei splendoare. Trăești acolo emoții de o frumusețe și intensitate cum nu poți avea aiurea.

Pelerinul se duce la Ierusalim ca pentru o sărbătoare a ochilor și la urmă constată că mai presus de toate inima și cugetu i-au fost satisfăcute. Ne pregătim la niște spectacole extraordinare și acum, pentru a ne îndoioașa cu adevărat, trebuie să închidem ochii la lucrurile exterioare. — Fiecare comunitate creștină glorifică într'o anumită zi pe Hristos înviat. Și fiecare serbează în propriile sale biserici fără să se îngrijiască de vecin. La Sfântul Mormânt cedat tuturor confesiunilor disidente, în acest dedal de biserici pline de nenumărați pelerini, slujbele se țin lanț într'o învălmășeală de nedescris. Sunt mii și mii de credincioși lacomi de cuvântul dător de credință în lumea mântuirii.

Toți cari se roagă în grupuri, după naționalitatea lor, în limba lor și după ritul lor deosebit, în bisericile lor rivale și adeseori învrăjbite, toți oamenii aceștia împărtășesc aceeași credință. Credința în Hristos o marea legătură invizibilă de alt fel înstrăinate. Pentru El au venit ei dela așa depărtare, dela miliardarul american sosit cu yachtul său până la bietul moic rus, zdrențaros, care a făcut drumul pe jos. Gândul la El transfigurează, în anumite momente, aceste turme omenești.

Să ne alăturăm și noi de aceste mulțimi cari, pe vremea Paștelui, se revarsă asupra Țării Sfinte. Împreună cu pelerinii lumii întregi să-l urmăm pe Hristos prin etapele ultimei sale săptămâni, dela Ierichon și Muntele Măslinilor până la locul răstignirii.

Mulțimile aceste religioase, cari cresc din an în an pe măsură ce mijloacele de comunicație cu Palestina devin mai comode și mai puțin costisitoare impresionează prin numărul lor și prin focul credinței lor. Toate națiunile, toate părțile lumii le găsim aici reprezentate prin mii de credincioși.

Valul pornit din sfânta Rusie acopere tot. La porțile Ierusalimului rușii formează un adevărat lagăr al unei armate de invaziune. Apoi șuvoiul americanilor de Nord, catolici și protestanți de toate sectele, quakeri, metodiști și chiar anabapțiști. Apoi șuvoiul anglo-saxon și scandinav, îngroșat mai ales de Germani. În mijlocul acestei babilonii, hordele Asiatice și Africani Armeni cu fața arsă de soare, abisnieni negri ca niște Baltazari. În fine Latini, Francezii, Italienii, Spaniolii și Americanii de Sud. Toată lumea aceasta pornește, în grupuri mici izolate ori în cete compacte, spre Ierichon și Iordan. Astăzi, grație drumului făcut anume pentru împăratul Wilhelm, această călătorie la Ierichon a devenit o escursiune plăcută. Pleci din Ierusalim în zorii zilei și, fără a te grăbi, ajungi la amiază. Cei cari fac dru-

mul pe jos fac un popas la haonul Bunului Samari-tean și abea seara ajung la Ierichon.

La această epocă a anului, coborîrea în vălea adîncă a Iordanului și Mărei Moartă oferă ochiului o priveliște fermecătoare. Primăvara zorită și așa de scurtă a Iudeei împrăștie toate florile sale pe ariditatea sumbră a stîncilor biblice. Pretutindeni o abundență de ciclamene, de irisi și violeți, anemone și miriade din acele mici flori roșii numite în Palestina „picături de sînge”. S'ar zice că pentru aniversarea Patimilor, pămîntul pe care a fost răstignit Mîntuitorul începe să se roșiască de sîngele divinului Crucificat.

Simbol funebru care dispăre numai decît în splendoarea primăvăratică! Instinctiv îndepărtezi imaginile de doliu. Se pare că simți de mai înainte bucuria Învierii. Și apoi aerul e așa de curat, cerul e așa de albastru pe aceste înălțimi! Te lași în voia plăcerii de a trăi a fericirii de a te apropia de o fîntă înălțătoare și tainică, marea taină a credinței.

Iată-ne ajunși la capătul drumului în pantă. Pe marea întindere a câmpiei unde sclipesc bucăți de sare, sub zidul violet al munților Moab, se răsfășă oaza verde a Ierichonului: cîteva case albe pierdute în desişurile de bananieri, portocali și, de jur împrejur, câmpi de cânepă. Căldura crește, devine amețitoare. Această vale a Iordanului e unul din locurile cele mai călduroase din lumea întregă.

Dar Orientul torid e și țara contrastelor. A doua zi, în zorii zilei, te trezești amorțit pe culcușul înghețat. Aerul rece al dimineții străbate prin ferestrele prost închise. Și arborele din Ierichon lovește în geam cu florile sale ciudate, roze-albe și roze-roșii între frunze dințate și crăci noduroase ca acele ale viței.

Un sgomot surd, asemenea aceluia al unei ploii diluviane, te trezește din somn: e sgomotul făcut de pașii grăbiți ai unei cete de pelerini ruși cari se îndreaptă spre locul unde Christos a primit botezul în Iordan, — o cotitură a râului, formînd un basin aproape regulat. De malul acestuia e legată o barcă — barca lui Simon și a pescuitului miraculos. Pelerinii se îmbulzesc și-și umplu care un vas, care burduf, au apă din râul sfințit.

... Ne întorcem la Ierusalim pentru sfînta slujbă. Cîte un popas mic în drum; la Bethania, sat turcesc, unde, în preajma unei moschee, ești introdus în mormîntul lui Lazăr și în casa Martei și a Mariei; Betfage, de unde Mîntuitorul, încălecat pe un asin, a pornit spre templu.

Dela Getsimani — grădina măslinilor, unde începe agonia Mîntuitorului pentru răscumpărarea păcatelor omenirii — pînă la calea durerii, distanța e mică. Treci podul Cedronului, urci un dîmb plin întotdeauna de cerșetori și leproși, și ajungi la poarta sfîntei Fecioare — Sitti Myriam, cum zic arabii. De acolo, printre orele 3 și 4, procesiuni ale tuturor comunităților creștine vizitează locurile sfinte ale Golgotei.

Două rețete pentru preoție.

Pe cînd creștinii ortodoxi se depărtează zi de zi tot mai mult de idealul creștinătății devinînd creștini de formă și cu numele, pe cînd am ajuns în starea, că în unele locuri ar fi de mare folos și timpul chiar, să se propovăduiască între ei de nou creștinătatea, pe cînd așa dar dela preoție, se cere deosebită pregătire, cu mare nedumerire găsim într'o revistă, — care uneori se ocupă și cu cele bisericești — cînd vorbește despre „învățători-preoți așa păreri: „pregătirea din școală a învățătorilor se apropie în multe privințe de aceea seminariștilor, satele îi au la îndemână. Ar mai trebui încă *un an sau doi* pentru împlinirea învățătorei, ce se cere unui preot.”

Încă-i bine „un an sau doi.”

În aceeași revistă, alt autor, tot în cauza aceasta scrie: „învățătorilor, cari au vârsta de cel puțin 30 ani, nu le-ar trebui, cred, pentru pregătire, decît *cel mult 3 luni*, la mitropolii, episcopii sau mănăstiri.”

Nivelul de cultură al preotului, corespunzător vremurilor noastre ar fi destul de ridicat, dacă s'ar pregăti în special „un an sau doi” sau „cel mult trei luni.”

Dacă sunt învățători cu școală primară, asta nu înseamnă să de cadă pînă la atât și preoțimea.

„Măinile *degrab* să nu ți pui pe nimeni (1 Tim. 5, 22).”

Silința, să fie *cît de mulți preoți*, pregătiți *cumva* și să știe *ceva*, se pare că poate să servească mereu numai pentru salvăcirea și brutalizarea societății: cum e păstorul așa și turma. Pe de altă parte starea aceasta ar fi un bun mijloc pentru păgânizarea și materializarea vieții și îndepărtarea ei dela creștinătate.

Cine dorește preoți pregătiți „cel mult 3 luni” acela dorește dezastrul bisericeii, pentru că nu e *destul*, cum socoate un autor că „țăranul cînd îl va vedea (pe preot) își va aduce aminte, că este Dumnezeu.” Pentru asta pot servi și popii păgânismului. Preotul nostru are altă menire creștinizarea vieții, care scop cu pregătirea preotului de „cel mult 3 luni” nu se atinge!

Alături cu preotul pregătit „cel mult 3 luni” prin un preot croit, după alt marștab: preotul, pentru creștinizarea vieții, trebuie să desfășoare o „activitate pedagogică creștină” care astăzi cu preoțimea actuală, cu o pregătire ori cum *dar specială*, „în școala cea mare a enoriei nu se face aproape nicăiri.”

Dar ca să desfășoare o așa activitate, trebuie să cunoască „mijloacele ce servesc la cultivarea acestei pedagogii creștine.” Chiar de aceea „fiecare preot încă din *seminarii* și dela facultatea de teologie” trebuie să le știe. Lucrul stă numai în aceea „dacă s'ar fi înțeles de aceste instituții de învățămînt că între obiectele de studiu trebuie să între și pedagogia creștină.”

Și autorul propune „cât mai grabnic introducerea pedagogiei creștine cu evanghelizarea ortodoxă printre obiectele de studii dela seminarii și dela facultățile de teologie.”

De comparat: un preot cu pregătirea de „cel mult 3 luni” și alt preot cu studii speciale, care cu necesitate și în grabă trebuie introduse în viața școlilor, ca nivelul preoției să se ridice și se fie corespunzător cerințelor timpului.

Preoți mulți „la îndemâna satelor”, slab pregătiți „cel mult 3 luni” și prost plătiți „în opinii și cu desagi” vor lucra nu pentru creștinizarea vieții, ci pentru pâinea cea de toate zilele. „După turmă și cioban, pentru ce puțini sunt preoți de calitate întâia.

Toate acestea nu înseamnă, ca aș fi contra „învățătorilor-preoți” sau „preoților învățătorii.”

Preotul poate să fie învățător și-i de dorit să fie, când are pregătire specială de învățători și învățătorul e de dorit să aibă darul preoției, dacă are pregătire specială de preot, dar nu „de 3 luni.” Atât. Glingeni-Bălți.

I. Doliscinski, preot.

INFORMAȚIUNI.

Sărbători fericite, dorim tuturor colaboratorilor, prietinelor și cititorilor acestei reviste.

Pastorală. P. S. Sa Părintele nostru Episcop diecezan, fiind în stare de convalescență n'adat Pastorală pentru sfintele Paști.

Schimbarea calendarului. Cetim în „Viitorul”: Patriarhatul ecumenic a convocat la Constantinopol, pentru după Paști, toate bisericile autocefale la un consiliu, pentru a discuta schimbarea calendarului.

Din isprăvile papistașilor. La Orade, biserica papistașă ținea un liceu (gimnaziu). Impotriva acestui liceu s'a ridicat pără că ne batjocorește statul și limba. Făcându-se cercetare, s'a adevărit că un profesor papistaș a băgat un câne în școală și la tras de coadă ca să hărăie, arătând prin aceasta că sunetul „â” din limba noastră îi ca hărăitul cânelui. (Ungurii n'au pe „â” în limba lor și deaceea zic „chine”, în loc de „câne”). S'au mai aflat și alte isprăvuri pentru cari Ministru a închis acum liceul, schimbându-l în liceu de stat.

E dureros că frații noștri uniți dela Blaj, ca răspuns la aceste batjocuri, tot mai mult se apropie de papistași.

BIBLIOGRAFIE.

În editura **Librăriei Diecezane din Arad**, a apărut sub titlul: *Carte de rugăciuni și cântări*, cu un adaus de cuvinte mângâietoare și îndemnuri morale scoase din sf. Scriptură. Cartea se estinde pe 158 pagini și este tipărită cu binecuvântarea P. S. S. Domnului Episcop al Aradului *Ioan I. Papp*. În ediția III-a preț **Lei 6**.

În editura **Librăriei Diecezane din Arad**, a apărut sub titlul: *T. Lugojan, Carte de rugăciuni și Cântări bisericești pentru școlari ed. II. Prețul Lei 10*. Cartea aceasta se estinde pe 196 pagini și conține: Rugăciuni, Rânduială vecerniei, Rânduială utreniei, Liturgia sf. Ioan Gură de aur, Cântări schimbătoare la Liturgie, Cele 8 glasuri, Sărbătorile de peste an, Polileul, Svetilnele învierii, Pricesnele sărbătorilor, Chemarea Duhului sfânt, Sfințirea apei, La nuntă, Înarmorantarea mirenilor. La părăstas, Rugăciunea de mulțămire și Te-Deum la sărbători naționale.

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunii V. Cons. de sub Nr. 1969/922, să publică concurs nou, cu termen de **30 de zile**, în org. „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea parohiei vacante din **Ghiroac**, protopopiatul Timișorei.

Parohia este de cl. I, însă în conformitate cu decisul Vener. Consistor din Arad, No. 79/1923 să admit și recurenți de clasa II-a

Beneficiul este stabilit în următoarele:

1. Una sesie par. în extenziunea ei de azi.
2. Intravilanul (grădina) de lângă biserică.
3. Stolele legale.
4. Birul legal.
5. Bani de cvartir până când parohia va putea asigura iocuință în natură, respective casă parohială, 3000 lei anual.

6. Intregirea dotației dela stat.

Alesul va suporta dările după beneficiul său și va avea să catihizeze la școlile din loc. Recursele au să fie naintate Prea On. of. protopopesc ort. rom. din Timișoara. Cel din altă dieceză vor putea recurge numai dacă au învoirea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan.

Dată, din ședința Comitetului parohial din Ghiroac.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Dr. P. Țiucra* m. p. protopop.

**Fabrică sistematică de clopote
pentru biserici**

FRAȚII D. ȘI N. POPESCU

BUCUREȘTI

Magazina Calea Moșilor Nr. 249. Fabrica
Str. Ioan Maiorescu Nr. 9. (casa proprie.)

Transportă clopotele la destinație
fără a primi nici un acconto, la
caz de nu va plăcea le primește
înapoi. Chemați prin scrisoare,
vine în localitate.

**Deslușiri și comande se primesc și la
Librăria Diecezană din Arad.**

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: **Censura presei.**